

о. Мирон Бендик, ректор ДДС

Такими словами цар Давид, автор і перший виконавець псалмів, поетично захоплюється людиною, виспіває їй величальний гімн. Зауважмо: прослава Давидом людини починається з його звернення до Бога. Бо й справді, адекватним мірилом людини є не природа чи суспільство, а Сам Бог. Він є Творцем людини, вкладаючи в неї Свій образ. Тому початки людства, в тому числі й кожного з нас, сходять до Творця.

Щодо кожної людини Бог має творчий задум і щодо кожної має неповторний план здійснення цього задуму. Божий план, в якому Він передбачає наше щастя, Бог реалізує в історії, відводить нам для цього час розміром у земне життя, аби це наше щастя ми співтворили з Ним.

Відповідно з Божим задумом і планом не тільки ми особисто, а й щораз нові покоління людей приходять у цей світ. А це тому, що Бог-Творець не вичерпує Себе задовільнившись певним числом створених Ним людей. Він і надалі є Творцем кожної людини в історії людства. Кожен із нас народжується в цьому світі згідно з Божим планом, який включає спідю наших батьків. Бог Сам їх для нас вибрав, подарував і вбачає в них оптимальний варіант саме для нас. Батьки – це перший дорогоцінний дар Божий.

Бог також обирає для нашого народження найвідповідніші місце і час. Саме тут і тепер Він творить найкраще середовище для нашого щастя. З огляду на осягнення нами щастя, Бог наділяє нас саме такими, а не іншими статтю та зовнішністю. Розуміння цього дозволяє з вдячністю їх прийняти і вільно й невимушено ставитися до різних людських стереотипів щодо фізичної краси людини. Адже саме в цьому Богом дарованому тілі

будемо щасливі.

Бог до тіла додав ще й дар душі, тобто психіки. Адже грецьке слово «психе» перекладається нашою мовою словом «душа». Завдяки обдаруванню психікою кожна людина є істотою мислячою (латинською мовою homo sapiens), вольовою та емоційною. У кожного з нас свій психотип, тобто співвідношення між розумом, волею та емоціями. Співвідношення це не є випадковим, а прямо пов'язаним із Божим планом про нас. До цих рис Бог додав ще необхідні таланти і здібності, розвиваючи які ми й досягнемо щастя.

Найціннішим з-поміж Божих дарів є дар особи, створеної на образ Божої Особи. Якщо нашими тілом і психікою ми належимо до людського роду, то як особа належимо до Божого роду, адже правдивий Бог – це, насамперед, Особа. І як Бог – єдина і неповторна Особа, так і кожен із нас. Такого, як я, не було, нема і не з'явиться в майбутньому.

І якщо наші тіло і психіка підлягають законам природи, то наша особа не підлягає нікому й нічому, тобто є вільною. Водночас це означає, що не хтось інший, а саме ми несемо відповідальність за позитивну реалізацію Божого дару свободи. Завдяки свободі ми вільно окреслюємо напрям руху до нашого щастя.

Згідно з Божим планом, наш рух до щастя буде успішним, якщо ми скеруємо себе до щораз тіснішого спілкування з Богом. Святі отці коментують наш рух до щастя як рух від образу Божого в нас до подоби Божої (до Богоуподібнення). Однак без спілкування з Богом ми не зреалізуємо потенціал для здобуття щастя, закладений у нас Богом. Ми будемо собою, тобто особою, тільки тоді, коли дозволимо Богові втілити в реальність потенціал нашої особи. Відмова від Бога є втратою можливості позитивної самореалізації і в цьому сенсі найбільшим гріхом проти свого щастя.

У спілкуванні з Богом ми здобуємо духовно-особистісний досвід гармонійного контакту з Кимось іншим від нас, тобто з іншою Особою. Цей досвід дарується в молитві і Святих Таїнствах Церкви. Недостатність чи взагалі відсутність духовного досвіду знеособлює нас, вчиняючи пасивним рабом зовнішніх обставин. Особа нереалізована (по-християнськи «неспасенна») несе за це особисту відповідальність, бо в певний момент життя відмовилася від спілкування з Богом і залишилася з ілюзією самодостатності, яка зникає наприкінці земного життя.

Але ми завжди маємо можливість іншого вибору, яким відмовляємося від безбожного і

нещасливого варіанту нашого життя. Така зміна життя називається покаянням або наверненням. Завдяки свободі така можливість існує для нас завжди.

Спілкування з Богом, Котрий є любов'ю розвиває нашу здатність любити настільки, аби ми полюбили інших людей, як себе самих. Цих людей Бог нам щоденно дарує. Кожна людина на шляху нашого життя є Божим післанцем, у спілкуванні з яким ми зростаємо в любові ближнього і позбуваємось егоцентризму й самозакоханості.

Спільнота з Богом розвиває нашу здатність творити спільноти з людьми – церковну, сімейну, товариську, національну. Ми творимо їх вкладаючи нашу любов в інших і переростаючи «любов», яка використовує інших для себе. Служінню Богові й ближньому ми присвячуємо всі дари і таланти душі та тіла, бо саме для цього Бог нам їх подарував.

Таким чином уже від нашого зачаття в лоні матері Господь Бог щедро наділив нас усім необхідним для нашого щастя. Нам залишається вчинити наше життя щасливим активною співдією з Богом. Господь хоче нашого щастя, ми ж можемо втілити в життя це Боже бажання, перспектива якого – вічне тривання нас у щасті. Справді Бог «славою й честю увінчав нас» (див. Пс 8), все підкоривши нам під ноги. Саме Бог усуває всі перешкоди на шляху до здійснення повноти нашого життя. Саме так – оптимістично й позитивно – сприймаємо кожну людину у світлі християнської віри.

о. Мирон БЕНДИК, «Господи, Боже наш... що той чоловік, що згадуєш про нього, або людська істота, що про неї дбаєш?» (Пс 8, 2.5)// СЛОВО №3 (71) 2017